

imię i nazwisko:klasa:

nazwa szkoły:

imię i nazwisko Twojego nauczyciela języka polskiego:

„ZŁOTA ŻABA” 2021/2022
etap I: 17 listopada 2021 roku

Konkurs w Dziedzinie Literatury i Języka Polskiego

Organizator: Fundacja Edukacji Społecznej EKOS

Cieszę się, że bierzesz udział w naszym konkursie. Przed Tobą zadania, na których rozwiązanie masz 90 minut. Zadania 2 i 7 wykonaj na kartce papieru kancelaryjnego. U góry kartki napisz swoje imię i nazwisko, nazwę szkoły, imię i nazwisko nauczyciela języka polskiego. Czytaj uważnie polecenia, dbaj o precyzję i poprawność językową swoich wypowiedzi, przede wszystkim jednak myśl, myśl, myśl... POWODZENIA!

Twoja Żaba

1. (0-10) W lekturach szkolnych napotkać można liczne archaizmy. Zaznacz prawidłową odpowiedź, wyjaśniając znaczenie kilku z nich:

A	Gdy Papkin pyta: „Mamże zostać dziewosłębem ?”, oznacza to, że: a) pyta, czy ma skojarzyć małżeństwo; b) pyta, czy został wystrychnięty na dudka; c) pyta, czy ma się zaciętrzewić.
B	Gdy Kirkor mówi: „Uzbrajam chamy ”, oznacza to, że: a) ktoś źle wychowany ubiera go w zbroję; b) szykuje chłopstwo na wojnę; c) zamawia broń u nieprzyjemnych dostawców.
C	Gdy Wdowa zwraca się do Kirkora: „piękny krasnolicu ”, oznacza to, że: a) Kirkor jest piękny, ale niski jak krasnolud; b) Kirkor się zarumienił od komplementu; c) Kirkor ma piękną twarz.
D	Gdy Guślarz sięga po kądział , oznacza to, że: a) bierze do ręki zubrzą ogon; b) sięga po garść włókien lnu; c) chce dosięgnąć przodków Rózi i Józia ze strony matki.
E	Gdy Widmo mówi, że „męki zniesie snadnie ”, oznacza to, że: a) łatwo zniesie męki; b) stanie nad tymi, którzy chcą je męczyć; c) zniesie męki we śnie, bo zaśnie.

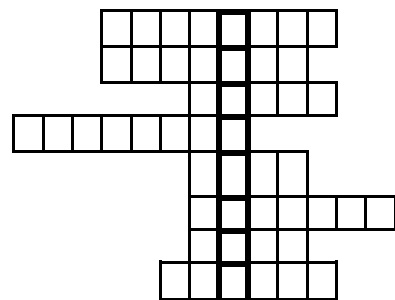
2. (0-16) Po pierwszym zdaniu. Odgadnij, z jakiej książki pochodzą pierwsze zdania, podaj tytuły oraz nazwiska autorów:

A	<i>Nieszczęsne ochędóstwo, żalodne ubiory Mojej namilszej cory...</i>	E	<i>Na ulicy Miodowej co dzień około południa można było spotkać jegomościa w pewnym wieku, który chodził z placu Krasnińskich ku ulicy Senatorskiej.</i>
B	<i>Petroniusz obudził się zaledwie koło południa i jak zwykle, zmęczony bardzo.</i>	F	<i>A ponieważ dostałeś, coś tak drogo cenil, wieszuję, panie Pietrze, żeś się już ożenił.</i>
C	<i>Nam strzelać nie kazano.</i>	G	<i>Jakiż to chłopiec piękny i młody, Jaka to obok dziewica...</i>
D	<i>Pewnego razu zdarzyło się, że latarnik w Aspinwall, niedaleko Panamy, przepadł bez wieści.</i>	H	<i>Termin odstawienia Marcina do szkoły przypadł na dzień czwarty stycznia.</i>

3. (0-9) Uczniowie jednej z klas siódmych mają swoich imienników wśród znanych poetów i pisarzy. Jakie noszą imiona? Jakie imię nosi wychowawca tej klasy? Odgadnięte imiona wpisz w odpowiednie miejsca w diagramie.

Szczygielski
Leśmian
Herbert
Podsiadło

Miłosz
Flanagan
Riordan
Eco

4. (0-16) Które z wyjaśnień podanych wyrażen jest poprawne? Zdecyduj, zaznaczając właściwą literę.

A	Wyrafinowany język to język:	a) ekspresyjny; b) wyszukany; c) zindywidualizowany.
B	Pretensjonalny styl to styl:	a) wyrażający pretensje; b) świadczący o złym guście; c) wulgarny.
C	Protekcjonalny ton wypowiedzi to ton:	a) przyjazny; b) podniosły; c) pobłażliwy.
D	Pragmatyczna decyzja to decyzja:	a) oparta na faktach; b) podjęta spontanicznie; c) ostateczna.
E	Lapidarny tekst to tekst:	a) zbyt krótki; b) zwięzły, ale komunikatywny; c) długi i niekomunikatywny.
F	Oslawiony pisarz to pisarz	a) którego sława wykracza poza granice kraju; b) mający złą sławę; c) popularny.
G	Ambivalentna teza to teza	a) jednoznaczna; b) zawierająca elementy przeciwstawne; c) kontrowersyjna.
H	Enigmatyczny zapis to zapis:	a) precyzyjny; b) zagadkowy; c) niekorzystny.

5. (0-24) Przeczytaj fragment bajki Stanisława Lema. Zaznacz, które ze zdań odnoszące się do niej są prawdziwe (P), które fałszywe (F), a których prawdziwości nie można rozstrzygnąć na podstawie poniższego fragmentu (N).

Po dobrym królu Heliksandrze wstąpił na tron jego syn, Murdas. Wszyscy się tym zmartwili, bo był ambitny i strachliwy. Postanowił sobie zasłużyć na przydomek Wielkiego, a bał się przeciągów, duchów, wosku, bo na wywoskowanej posadzce można nogę złamać, krewnych, że w rządzeniu przeszkadzają, a najwięcej przepowiedni. Kiedy został koronowany, zaraz kazał w całym państwie zamknąć drzwi i nie otwierać okien, zniszczyć wszystkie szafy wróżące, a wynalazcy takiej maszyny, która usuwała duchy, dał order i pensję. Maszyna rzeczywiście była dobra, bo ducha nigdy nie zobaczył. Nie wychodził też do ogrodu, żeby go nie zawiąło i spacerował tylko po zamku, który był bardzo wielki. Pewnego razu, chodząc po korytarzach i amfiladach, zawędrował do starej części pałacu, dokąd nigdy jeszcze nie zaglądał. Najpierw odkrył salę, w której stała gwardia przyboczna jego pra-pradziadka, cała nakręcana, jeszcze z czasów, kiedy nie znano elektryczności. W drugiej sali ujrzał rycerzy parowych, też zardzewiałych, ale nie było to dlań nic ciekawego i już chciał wracać, gdy zauważył małe drzwiczki z napisem: „Nie wchodzić”. Pokrywała je gruba warstwa kurzu i nawet by ich nie dotknął, gdyby nie ten napis. Bardzo go oburzył. Jak to jemu, królowi, ośmielają się czegoś zabraniać? Nie bez trudu odemknął skrzypiące drzwi i po krętych schodkach dostał się do opuszczonej baszty. Stała tam bardzo stara szafa miedziana z rubinowymi oczkami, kluczykiem i klapką. Zrozumiał, że to szafa wróżąca i rozgniewał się znowu, że wbrew jego rozkazowi pozostawiono ją w pałacu, aż tu przyszło mu do głowy, że raz jeden można przecież spróbować, jak to jest, kiedy szafa wróży. Podeszedł więc do niej na palcach, pokręcił kluczykiem, a gdy nic się nie stało, postukał w klapkę. Szafa westchnęła chrapliwie, mechanizm zazgrzytał i spojrzał na króla rubinowym oczkiem, jakby zezując. Przypomniało mu to kose spojrzenie stryja Cenandra, ojcowego brata, który dawniej był jego preceptorem. Pomyślał, że to stryj kazał pewno ustawić tę szafę, jemu na złość, bo inaczej dlaczego by zezowała? Dziwnie zrobiło mu się na duszy, a szafa, jękając się, powolutku zagrała ponurą melodyjkę, jakby ktoś łopatą obstukiwał żelazny nagrobek i przez klapkę wypadła czarna kartka z żółtymi jak kość rządkami pisma.

S. Lem, Bajka o królu Murdasie

A	Narrator wyraźnie gloryfikuje brata Heliksandra.	G	W zamku wiele komnat było przechodnich.
B	Za panowania Heliksandra poddani króla nigdy nie wietrzyli swoich domów.	H	Murdas miał wadę wzroku.
C	Krewni Murdasa nie byli lojalni wobec poprzedniego władcy.	I	Gwardia przyboczna pradziadka Murdasa miała napęd mechaniczny i nie była zardzewiała.
D	Syn Heliksandra nie lubił przeciągów.	J	Zezująca maszyna stała w okrągłej sali.
E	Narrator, opisując działanie szafy wróżącej, używa personifikacji.	K	Wszystkie nagrobki w królestwie wykonane zostały z żelaza.
F	Brat Heliksandra był koniuszym jego syna.	L	Wróżba robiła wrażenie optymistycznej.

6. (0-16) Odgadnij hasła i wpisz je do diagramu, w każdym wyrazie jest słowo NOC lub DNI:

					N	O	C				
			D		N		I				
			D		N		I				
		N	O		C						
					D		N		I		
			D		N		I				
		D			N		I				
N	O	C									

umowna linia łącząca bieguny; wynalazł go Benjamin Franklin; epoka historyczna; rower jednokołowy; urządzenie do chłodzenia cieczy; odcinek łączący punkty okręgu; miejsce nocnego wypoczynku poza domem; wolne - są odpowiedzialne za starzenie się organizmu

7. (0-9) Utwórz 9 związków frazeologicznych, w każdym z nich musi znaleźć się jeden wyraz z ramki (w podanej formie) oraz jeden czasownik. (zadanie z poprzedniej edycji)

ryba	pączek	kompot
kawę	grzyby	grochem
kaszę	rosołu	gruszki